

„Противага — виклик Європейському інвестиційному банку” — це кампанія, яку веде мережа європейських неурядових організацій і яка спрямована на те, аби змусити ЄІВ сприяти розвитку ЄС, що передбачає зменшення бідності, стимулювання сталого розвитку та досягнення Цілей розвитку тисячоліття (ЦРТ).

Даний довідковий матеріал є частиною інструментарію кампанії.

Європейський інвестиційний банк став одним із найбільших міжнародних кредиторів. Лише у 2006 році ЄІВ видав кредитів на загальну суму 53,4 мільярди євро по всьому світі порівняно з 18,5 мільярдами євро усіх кредитів, виданих Групою Світового банку, та кредитами у розмірі 4,9 мільярди євро, виданих Європейським банком реконструкції та розвитку.

На відміну від інших міжнародних фінансових установ Європейський інвестиційний банк не має обов'язкових і діючих процедур захисних заходів, або процедур, які б гарантували високий рівень захисту довколишнього середовища і громад, які постраждали від його кредитної діяльності.

Що таке ЄІВ?

ЄІВ був заснований у 1958 році відповідно до Римської угоди про створення Європейської економічної спільноти. Будучи створеним для фінансування фізичної інфраструктури країн-членів ЄС і забезпечення капіталовкладень у менш розвинуті сфери ЄС, ЄІВ у даний час став однією з найбільших міжнародних фінансових установ у світі.

Будучи органом ЄС, ЄІВ заявляє, що його місія полягає у просуванні завдань ЄС, роблячи можливим довготермінове фінансування у продумані проекти. В останньому мандаті його цілі було сформульовано по-новому і тепер вони звучать наступним чином: сприяння енергетичній безпеці та регіональній інтеграції, а також стимулювання розвитку приватного сектору. ЄІВ є суб'єктом європейського законодавства і юридично зобов'язаний діяти в рамках Угоди про ЄС та власного статуту, який забезпечує його юридичну, фінансову та адміністративну дієздатність.

Проте юридичний статус ЄІВ є неоднозначним і незалежність, яку він собі забезпечив від інших органів ЄС, ускладнює притягнення банку до відповідальності.

© Regine De...

Європейський інвестиційний банк став одним із найбільших міжнародних кредиторів. Тільки у 2006 році ЄІВ видав кредитів на загальну суму 53,4 мільярди євро по всьому світу порівняно з 18,5 мільярдами євро сукупних кредитів, виданих Групою Світового Банку, та кредитами на суму 4,9 мільярди євро, виданих Європейським банком реконструкції та розвитку.

Чим займається ЄІВ

ЄІВ надає кредити країнам-членам ЄС та іншим 140 країнам світу — так званим країнам-партнерам, а також приватним компаніям. Він тяжіє, головним чином, до країн ЄС, як частини свого мандату, у той час, як видача позик за межі ЄС ґрунтується на цілому ряді угод Спільноти. Традиційно ЄІВ відповідав за інфраструктурні проекти в ЄС — транспорт, енергетику, промисловість — а тепер він поширює свої інтереси на сферу енергетичної безпеки і стимулювання розвитку приватного сектору.

ЄІВ має декілька фінансових механізмів, завдяки яким він надає допомогу проектам в залежності від категорії проекту та/або регіону:

Індивідуальні позики —

це позики, які надаються для конкретних проектів як у державному, так і приватному секторі, включаючи банківську справу.

Глобальні позики —

це кредитні лінії, котрі надаються посередникам (банкам, лізинговим компаніям або фінансовим установам), які у свою чергу дають позики органам місцевої влади або малим

та середнім підприємствам для нових інвестиційних проектів обсягом до 25 мільйонів євро. Така діяльність ЄІВ на ниві венчурного капіталу зосереджена в межах Європейського інвестиційного фонду.

Структуровані кредитні лінії

забезпечують крупні позики та гарантії на підтримку проектів з високим ступенем ризику, зокрема крупномасштабні інфраструктурні програми, які ЄІВ починає дедалі більше фінансувати.

Акціонери та структура

27 країн-членів ЄС є акціонерами ЄІВ і спільно надають капітал для ЄІВ, а їх відповідні внески відображають економічну вагу кожної країни всередині Спільноти. У 2007 році у зв'язку з розширенням EU через включення 12 нових країн-членів, капітал ЄІВ зріс до 164,808 мільярдів євро.

Основні факти про Європейський інвестиційний банк

Рішення Банку приймаються наступними органами:

Рада керуючих: складається з міністрів країн-членів Європейського союзу (зазвичай міністри фінансів або економіки).

Рада директорів: складається з 28 директорів: кожна країна-член ЄС призначає по одному директору, і один — Європейською комісією, а також дублерів — всі вони призначаються Радою керуючих.

Адміністративний комітет: Засідає у Люксембурзі під головуванням президента. Члени комітету призначаються керуючими банку.

Комітет аудиту: складається з трьох членів і трьох спостерігачів. Призначається керуючими терміном на три роки.

На відміну від інших міжнародних фінансових установ Європейський інвестиційний банк не має обов'язкових і функціонуючих процедур захисних заходів, або процедур, які б гарантували високий рівень захисту довколишнього середовища і громад, які постраждали від його кредитної діяльності.

ЄІВ за межами ЄС

ЄІВ вже зараз є крупним фінансистом проектів розвитку по всьому світу, минулого року майже 13 відсотків (5,9 мільярда євро) його загального кредитного портфелю було видано у вигляді кредитів за межами ЄС. Однак у грудні 2006 року банк отримав, за погодженням Європейської ради, новий мандат на розширення фінансування за межами Європейської Спільноти.

Новий мандат складає 27,8 мільярда євро на період з 2007 по 2013 рр. і зріс на 7 мільярдів євро. Крім того за новою Котонською угодою про партнерство на 2008-2013 рр. для країн Африки, басейну Карибського моря і Тихого океану (АКТ), ЄІВ тепер може видавати позики на суму до 3,5 мільярдів з грошей ЄС, а також на 3,7 млрд. євро з власних ресурсів.

В рамках нового мандату ЄІВ відіграє ключову роль у розробці програм розвитку і це викликає значне занепокоєння.

Оскільки Європейському інвестиційному банку бракує, як обов'язкових принципів діяльності, так і будь-якої системи звітності, перспективи серйозної екологічної та соціальної шкоди надзвичайно високі.

При здійсненні операцій у ЄС, ці занепокоєння пом'якшуються фактом існування законодавства ЄС, однак, звичайно, таке законодавство не може бути застосоване до діяльності банку за межами ЄС.

Важливі складові статуту ЄІВ та його діяльності

Незважаючи на недавні вдосконалення процедур розголошення інформації ЄІВ, отримання відповідної і вчасної інформації від банку й досі залишається непростю справою.

При видачі позик ЄІВ не повністю дотримується таких основних цілей ЄС, як стимулювання сталого розвитку, зменшення загрози кліматичних змін, захист біологічного розмаїття та створення робочих місць.

ЄІВ підтримує проекти у сферах, де порушення свободи самовираження та інших громадянських та політичних прав позбавляють постраждалі громади можливості висловлювати занепокоєння стосовно проекту або участі у його плануванні та реалізації.

ЄІВ займається підтримкою проектів, де відбувається значне перетворення чи за погіршення важливих природних середовищ проживання, на зразок проектів у добувній промисловості, побудови крупних дамб чи інші значні інфраструктурні проекти.

Що можна зробити: реформування ЄІВ

ЄІВ повинен інформувати постраждалі громади та прислухатися до їх думки. Необхідно гарантувати участь місцевої громади у процесі прийняття рішень,

а також більший ступінь захисту і компенсації для місцевого населення, яке постраждало від проектів за межами ЄС.

ЄІВ повинен ратифікувати обов'язкові функціональні стандарти і механізм незалежної звітності та оцінки роботи.

ЄІВ повинен підтримувати тільки ті контракти, які були виграні у ході відкритих та прозорих тендерних процесів. Це також змушувало б клієнтів ЄІВ, а також їх дочірні підприємства і фінансових агентів, демонструвати відповідність рекомендованим міжнародним практикам звітності.

ЄІВ повинен створити дорадчий комітет з питань сталого інвестування та кредитування, який складатиметься з представників банку, європейських інституцій, урядів країн-членів, неурядових організацій та галузі економіки, які повинні будуть розробити процедурні рекомендації для інвестицій ЄІВ у проекти в сфері енергетики, лісового господарства, транспорту, водокористування та ін.

Країни-члени ЄС повинні працювати над тим, щоб прояснити конкретний юридичний і організаційний статус ЄІВ в рамках ЄС.

Ми вимагаємо, щоб ЄІВ розробляв свої власні галузеві процедури вкладання коштів у енергетику, лісове господарство, транспорт, раціональне водокористування і утилізацію відходів, а також інші важливі сфери екологічної політики ЄС на основі принципів сталого розвитку та існуючого європейського законодавства і норм.

Кампанія „Противага — виклик Європейському інвестиційному банку” проводиться:

CEE Bankwatch Network (Центральна та Східна Європа)
Both ENDS (Нідерланди)
Bretton Woods Project (Сполучене Королівство)
Campagna per la Riforma della Banca Mondiale (Італія)
Les Amis de la Terre (Франція)
urgewald (Німеччина)
WEED (Німеччина)

Контакти:
Електронна пошта:
info@counterbalance-eib.org
www.counterbalance-eib.org